

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 d., 6 luni 3 d. 50 cr., 3 luni 1 d. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 d., 6 luni 4 d., 3 luni 2 d.
Pentru străinătate pe an 12 d., 6 luni 6 d., 3 luni 3 d.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrația tipografică arhidiecezane Sibiu, strada Măcșarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcșarilor Nr. 47.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli necuprinși nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litera garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 23 Ianuarie.

Activitatea delegațiilor n'a eșit încă din îngustul cerc al comisiunilor. Dar și în comisiuni, discușiunea e foarte vie și caracteristică. Delegații opoziționali folosesc ocașiunea pentru a arăta cât de prevădătoare a fost opozițiunea când a combătut politica de ocupațiune. Desastrele vin se confirme politica greșită a guvernului. Atacurile s'au îndreptat și asupra contelui Andrassy care fiind de față a declarat că ia toată răspunderea pentru politica de ocupațiune. Fostul ministru de externe cu cunoscuta sa politică din „cas în cas” a făcut între altele și declarațiunea, că dacă Austro-Ungaria nu ocupa Bosnia și Erțegovina mișcarea panslavistică în peninsula balcanică ar fi luat dimensiuni funeste, care provocau nesmițut ruina completă a imperiului otoman. Și Andrassy împărtășește părerea că statele din vecinătate observă o atitudine corectă și nu pot fi învinovățite de complicitate. Dintratele discușiunea în ambe delegații vine se înverșeze prelungi informări administrative asupra insurecțiunii. Partea politică a discușiunii e rezervată ședințelor plene.

Tendențele de maghiarizare devin tot mai cunoscute în străinătate. Înzădar se încearcă Maghiarii a le acunde sub masca liberalismului. Până acum am auzit mai cu samă numai verdictele foilor independente din Germania în privința maghiarilor. Acum vine și organul lui Bismarck „Nord. All. Ztg.” și constată că într'adevăr Germanii din Ungaria sînt asupriți și prigoniiți pentru limba și naționalitatea lor. Această asuprire, dice organul numit, e un fapt necontestabil. Între altele „N. All. Ztg.” se provoacă și la proiectul despre scoalele medii. Acest proiect

devenind lege va maghiariza cu desăvîșire popoarele nemaghiare din Ungaria. Acesta este verdictul unui organ oficios din Germania.

Se vede că organele din străinătate sînt foarte bine informate despre adevărată stare a lucrurilor din Ungaria, stare, ce nu se mai poate ascunde cu ajutorul fondului de dispoșiune.

Amenințarea lui Scobelev și socotela cea veche cu Austro-Ungaria este până acum, cel puțin în diare, încă tot la ordinea zilei. O corespondență de la Petersburg a foaiei „Schlesische Zeitung”, în care se dice că generalul este luat serios numai în război și scirea încă ne constată că o aduce o telegramă dela Petersburg, că Scobelev ar fi primit un concediu ne cerut pentru străinătate slăbesc în căva efectul retoricii generalului rusec. Cu toate aceste avem de a face cu un simptom care, combinat cu mulțimea „voluntarilor” ruseci ce călătoresc spre peninsula Balcanilor; cu atitudinea opozițiunii din scupcina serbească, sprigină de „Kracul” din Paris, în care s'atîng ingațiate și sorțile de stat serbesc; cu un consiliu de voievozi în Cetinje, care a hotărât a se adresa către Engiltera, Franța și Italia în favorul unei autonomii pentru Bosnia și Erțegovina, este și rămâne remarcabil.

Despre Rusia, care trece de autorul intelectual al insurecțiunii, mai circulează prin foi o versiune caracteristică. D-na Novikoff, o agentă notorică a Rusiei, declară într'o corespondență publicată în „Tribune” că Rusia deocamdată nu are de cuget a ataca direct monarhia habsburgică, pentru că deoparte se teme de Germania, de altă parte ea însăși e prea slabă, iar Franța e un factor nesigur, deci nu rămâne alt expedient decît a aprinde orientul pe cale indirectă prin agenți, fără de a compromite pe Rusia în mod oficial.

În urmă apoi să se întrunească un congres, care convingându-se că Austro-Ungaria nu și poate împlini misiunea, se dea provinciile ocupate Serbiei și să facă un stat mare serbesc.

În Serbia opozițiunea desvoaltă o activitate mare pentru a delătura dela cîrmă pe guvernul actual care gravează spre Austria. În Scupcina serbească s'au auzit unele voci aspre contra Austro-Ungariei și manifestări pentru Rusia. Opozițiunea a declarat că nu va lua parte la predarea adesei. Iritățiunea din Scupcina a început a se străplăta în toate straturile populațiunii și se așteaptă evenimente grave.

Rescoala.

Sciri oficiale spun că insurgenții, grămădindu-se în Crblina făceau nesigură comunicațiunea între Seravaie și Pocea. Comanda generală din Seravaie a trimis pe colonelul Hotze cu o trupă corespunzătoare, care în 29 Ian. n. a ocupat așezătura Rogoy dela Trnova.

La 10 oare o luptă scurtă cu 100 de insurgenți. Acestia fură alungați și s'au retras până la Dobropolia. E constatat că mulțimea insurgenților se află în Crblina.

Coloana lui Hotze a petrecut noaptea pe așezătura Rogoy.

Căpitanul dela statul major Stefan Babici și căpitanul Tichy sînt greu răniți; afară de acestia un infanterist mort și unul rănit.

Insurgenții au avut o pierdere de cinci oameni.

Coloana lui Hotze cooperează acum cu garmizoana din Pocea.

Altă scire dela Bilec anunță:

Regimentul Schmerling după lupte de 4 zile cu succes, dela 17 până la 20 Ianuarie, au curățit ținutul dintre Bilec și Trebinie de insurgenți. Regimentul Schmerling întreg cu sta-

țul său major se află în Bilec. Perderile acestui regiment presto tot sînt până acum șase morți și șase răniți.

Scobelev contra Austriei.

Discursul rezboinic și revoltător ținut de generalul Scobelev la banchet s'a terminat cu următoarele pasaje de încurajare pentru insurgenții din Erțegovina:

„În sfîrșit am se ve mai adrezez vro câte-va cuvinte; ve rog însă se-mi permiteți a lua în locul unui pîhar de vin un pîhar de apă și se-mi fiți martori, că nici eu nici al cine-va dintre noi n'a vorbit, și n'a putut să vorbesc sub influența unei iritațiuni anormale.

„Trăim într'un timp, când chiar și secretele de cabinet cu greu se mai pot păstra. Dar aceea ce se petrece într'o adunare cum e și cea de față, ajunge în publicitate sau într'un feliu sau într'altul și de aceea precauțiunea nu e de prisos.

„Experiența ce am făcut în anii din urmă ne a învîțat că în cazul când un Rus din întemplare vine la idea, că el mulțimea istoriei sale aparține unui popor mare și puternic, sau în cazul, și aceasta e un lucru teribil, când același Rus se gîndește, că el formează o familie mare cu seminiile slave, care acum sînt asuprite și strimțate, într'un asemenea cas se aud în mijlocul concușilor noștri neconacionali „de a casa” și din străinătate voci de nedumerire și musturare și acestia domni cred, că un asemenea Rus nu se află în relațiuni normale, ci sub influența unor bacanalii. Din cauza aceasta se-mi permiteți să înlouesc pîharul de vin cu un pîhar de apă.

Într'adevăr este o aparență de tot străni pentru cei societatei noastre și unii indiviđi sînt coplesțiți de o memorabilă sfială când

FOIȚA.

Literatura română și străinătatea.*

I.

În timpul din urmă mișcarea politică și literară a României începe a fi un obiect de mai mare luare aminte pentru Europa apuseană.

Vitejia armatei noastre în războiul de peste Dunăre a fost o surprindere pentru opinia publică a Europei, care până atunci era deprinsă a și dobandi cunoștințele sale despre noi mai ales prin corespondenții de diare. Astăzi oamenii luminați din străinătate par a simți, că în privința întregii vieți a poporului român a fost prea puțin și prea rău informat și se întorc cu oare care curiozitate spre cunoașterea unei națiuni, ce și-a arătat o valoare mai mare decît i se presupunea.

Se înțelege, că o parte a acestui interes s'a îndreptat și spre literatura română ca spre manifestarea cea mai

directă a chiar firei poporului. Însă, din necunoștința limbii, interesul ar fi rămas zadarnic, dacă cel puțin în Germania, nu s'ar fi aflat publicate tocmai în timpul din urmă un șir de traduceri a multora din poeziile și novelele, care au caracterizat literatura română din zilele noastre. Dar așa, întîlnindu-se și interesul și mijlocul de a l mulțami, s'a putut produce în Germania o întreagă mișcare de critică literară relativă la viața noastră intelectuală, cel puțin la acea parte a ei, care se găsește exprimată în forma poetică.

„Convorbirile” se cred chemate a da seamă ceteritorilor lor despre acest fapt de oare care însemnată. Vorbind însă de traduceriile cele nouă, ni se impune datoria de a reaminti împreună cu ele lucrările mai vechi ale lui W. de Kotzebue, care pe timpul publicării lor nu a avut poate rezultatul meritat din cauza lipsei de interes, ce ne întimpina pe atunci în Germania, dar care astăzi sînt chemate a lua locul cel meritat atît în judecata străinilor, cît și în recunoștința noastră.

Cărțile germane, despre a căror primire ne propunem astfel a face o scurtă dare de samă, sînt următoarele:

1. Carmen Sylva și Mite Kremnitz: Rumänische Dichtung. (1 vol. în 12° de VIII+214 pag. Lipsa 1881 la Wilhelm Friedrich).
2. Dna Mite Kremnitz: Rumänische Skizzen. Eingeleitet und übersetzt (1 vol. în 12° de XXII+232 pag. București, 1877, la Socca).
3. Aceași: Neue rumänische Skizzen (1 vol. în 8° de VIII+161 pag. Lipsa, 1880 la W. Friedrich).
4. W von Kotzebue: Rumänische Volkspoesie (1 vol. în 16° de XVI+178 pag. Berlin, 1857 la Decker).
5. Aceași: Aus der Moldau. Bilder und Skizzen. (1 volum în 12° de 140 pagini, Lipsa 1860 la Carl B. Lorck).
6. Aceași: Laskar Vioresku. (1 vol. în 8° de 307 pag. Lipsa 1863 la Voigt & Günther).

Trecem cu vederea, ca fiind mai în afară de obiectul acestui articol, traduceriile lui Theodor Alexi (Rumänische Kunstdichtungen, Kronstadt

1880), precum și publicările novelistice din viața societății române de Karl Emil Franzos, de George Allan (*Aus der rumänischen Gesellschaft* Leipzig, 1882, o parte apărută și în revista din Berlin *Nord und Süd* dela August 1880), de M. Brociner (*Aus zwei Zonen. Rumänische Kulturbilder*. Bremen 1880), etc.

Dar și în darea de seamă asupra cărților enumerate mai sus ne vom mîrgini a reproduce pe scurt opiniunile criticilor germani asupra lor, fiind aici vorba — nu de părerea noastră, ci de efectul produs asupra publicului străin prin literatura română ajunsă la cunoștința lui. Numai în privința scrierilor d-lui Kotzebue ne vom permite a spune și părerea noastră, fiindcă numai putem controla opiniunile presei din timpul publicării lor.

Cel mai mare rezultat din acele 6 publicări îl are în momentul de față cea însemnată în rîndul dintîi: Poezii române, traduse de Carmen Sylva și publicate de d-na Mite Kremnitz, care le a învîțat și cu traduceri de ale sale. După o delicare „la

*) „Convorbiri literare.”

atingem această cestine, care i se pare înimii fie cărui Rus atât de legitimă și ca rezultat al istoriei noastre milenare.

Causele acestei aparențe sunt foarte multe.

Dar nu aici este locul a te atinge. Causa principală trebuie căutată în trista desbinare ce există între o parte cunoscută a societății noastre între așa numita inteligență și între poporul rusesc. Dlor, de câte ori înălțatul domitor al acestei țări s'a adresat către poporul său, poporul rusesc totdeauna s'a arătat la înălțimea chemării sale și demn de problema politică momentană. Nu totdeauna s'a întâmpinat aceasta cu inteligență; și dacă a făcut cineva vrădată failment înaintea împăratului, aceasta e inteligența. Eu sunt de părere, că această aparență se poate explica pe deplin: „*Europicismul cosmopolitic*” nu dă nici un izvor de forță și putere și poate fi privit numai ca semn de slăbiciune. În afară de popor nu poate fi putere și inteligență reprezentă o putere numai în legătură cu poporul. Astăzi în ziua de aniversare a asaltului dela Gök-Tepe ne aducem aminte de camerații căduți și fără veste ne surprinde un simț bun, sănt. Unul dintre cei mai buni mareașii din timpul lui Napoleon dicea, că în reșoiu totdeauna cad unii și aceiași. Inima mea de soldat și experiența ce am făcut nu de mult mă face să simt că aici s'nt într'unii togamă aceia de cari vorbesc marșalul. Din acest motiv și soldații vor înțelege cuvintele mele numai ca soldați și anunit în sensul că acele cuvinte n'au de a face nimic cu politica”.

Generalul aduce aminte în nice espresimi aduce simțite, că la marea adriatică togma se luptă o poporațiune pentru credință și independență și apoi termină:

„Nu pot sfârși dlor. Mi se stringe inima de dorere. O mare mângăere e și rămâne credința în puterea și misiunea istorică a Rusiei.”

Demisia ministrului Gambetta.

Împregurul palatului Bourbon s'au adunat mulți curioși și coridoarele cu tribunele erau pline de lume. În logea diplomatică a venit ambasadorul german prințul Hohenlohe ambasadorul spaniol ducele Fernando-Nunez și trimisel Americii de Nord, Morton. În toate cerurile domnia o mare nesiguranță asupra crizei. Încă la începutul ședinței se dicea, că Gambetta a reușit eri și astăzi să câștige în parte pe câți-va deputați. La

2 oare Brisson a deschis ședința, pe când în sală domnia o mare agitație. Pe banca ministerială erau Gambetta, Cazot și Campenon. La ordinea zilei era proiectul de lege pentru o reviziune limitată a constituției.

Dreytous (oportunist) luând cuvântul a zis: Mai întâiu este a se rezolva cestinele pentru limitarea reviziunii și apoi se va decide asupra punctelor din constituție, ce vor fi modificate Comisiunea n'a decis nimic în această cestine și nu s'a declarat nici pentru o reviziune limitată nici nelimitată ci a ales un sistem mixt. Apoi oratorul caută să probeze, că congresul nu e suveran, căci n'are dreptul să își fixeze sediul. Ambele Camere trebuie să fie înțelese, cănd e a se convoca congresul poate discuta numai asupra unei programe prealabil stabilită. Oratorul se teme, că Senatul nu se va duce în congres dacă ar fi vorba de o nelimitată modificare a constituției, dar nici nu voiesce ca guvernului să se i dea o împuternicire mărginită și încheie dicând, că modificarea se se facă cât mai scurtă și mai eficace.

Legrand (stânga) vorbește pentru reviziune, dar contra scrutinului cu liste. Legea electorală pentru Senat se se înlătură din constituție (Se observă o mare impaciență în Camera.) Legrand îndeamnă pe Gambetta să renunțe la scrutinul cu liste. El ar putea face această concesione majorității, care l-a desemnat de ministru și cu toate numirile regretabile și întârzierea reformelor nu i a făcut opoziție.

Lockroy (stânga extremă) combate proiectul guvernului și propune reviziune comisiunii, susținând că aceasta a adus contradicții în cestine. Lockroy impută comisiunii că a părăsit suveranitatea congresului și caută să probeze, că ea n'are dreptul să mărginească puterile congresului. Oratorul dorește ca Franța să se folosească de momentul, când trăsese în pace cu toate puterile, spre a își modifica constituția și mai ales a înlăturat dreptul de a dizolva și Senatul, care nu reprezintă nimic. — E timpul să se modifice constituția al cărei vrăjmaș este și președintele Republicei, (mişcare).

Președintele Brisson invită pe orator să nu atribue președintelui Republicii asemenea sentimente. Lockroy răspunde, că a făcut alusiune numai la celebrul amendament al lui Grévy și la votul său contra actualiei constituției. Oratorul dorește ca adunarea să se pronunțe asupra cuprinsului dreptului ce are congresul. Favre propune un amendament, ca să se amâne până la 1885 executarea mo-

dificărilor constituției cu privire la scrutinul cu liste; el pledează pentru proiectul guvernului.

Se închide dezbaterile generală. Camera trece la dezbaterile proiectului pe articole. Barodet (stânga extremă) propune un amendament, cerând completa reviziune a constituției, care e necesară pentru că modul cum se aleg senatorii este o violare a dreptului universal de vot și pentru că președintele Republicii i s'au dat aproape puteri regale ceea ce ar fi periculos dacă președintele ar cădea în mâni mai puțin curate. De aci rezultă că congresului trebuie lăsată o libertate deplină.

Amendamentul se respinge. Gambetta se urcă la tribună. (Mișcare generală). El declară, că înainte de a vorbi de cestinele sulevată de comisiune, va discuta toată importanța acestui act. El combate hotărârile comisiiei ca periculoase, căci țara vrea reviziune limitată și nu își poate espune liniștea întâmpinării unei reviziunii nelimitate. Inspiringând acuzările ce i sau adresat, arată, că congresul ar comite un act ilegal, dacă ar înlătură condițiunile acordului prealabil celor doue Camere.

Gambetta dă că scrutinul cu liste lărgind baza electorală, este mijlocul de a împedeca puterea personală și a face să triumfe voiața țerei, deci nu e vorbă de dictatură. Scrutinul cu liste a ocupat pururea primul rang în reformele liberale, puterea personală a restabilit tot-deuna scrutinul după arondisment. Gambetta protestează contra ideii de a dizolva a Camerei și cere autorizarea de a prezenta congresului scrutinul cu liste. Toate reformele sunt pregătite: legea maghiștraturii, a armatei, asupra societăților financiare: spre a le realiza, este necesar de a modifica legislațiunea electorală. Gambetta fucھے: Trecurul meu e cunoscut, dar de asupra tuturor dorințelor se află viitorul patriei, (aplause).

Raportorul comisiunii, Andrieux, apără decisiunile comisiiei.

Gambetta cere să se voteze asupra ultimului paragraf al proiectului comisiiei, rugând să l respingă. Dar Camera l adoptă cu 282 contra 227 voturi.

Gambetta declară că guvernul, consideră acest vot ca o aprobare a reviziunii nelimitate și că în aceste condițiuni cabinetul nu mai poate lua parte la dezbateri.

Apoi Camera a adoptat primul paragraf al proiectului comisiiei, care exclude scrutinul cu liste. Întregul proiect s'a adoptat cu 262 contra 91 voturi.

Înainte de aceasta Camera respinesce cu 305 contra 117 voturi proiectul guvernului în privința admiterii scrutinului cu liste.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Brașov, 4/16 Ian. 1882. Adunarea generală a „Asociației pentru spigrinirea învățecilor și soldailor români meseriași s'a ținut Duminică în 3/15 Ian. a. c.

La aceasta adunare au luat parte la 70 persoane între cari doi preoți, un avocat, doi profesori, patru neguțatori, 16 mareași, 30 sodali și 15 membri din popor.

Președintele în cuvântarea sa de deschidere a rostit între altele:

On. Domni! V'am invitat pe ziua de astăzi la adunarea generală a Asociației noastre, pentruca să vedeți ce s'a lucrat de Comitetul ales de D-Voastră în decursul anului trecut și să ne sfătuiam la oaltă cum trebuie să lucrăm ca în anul ce se începe să avem rezultate și mai mari.

Domnlor! di de di se întărește convingerea că scopul Asociației noastre este foarte folositor. Di de di crește convingerea și între Români, că națiunile mici cari au început a se cultiva în acest secul sunt într'un reșoiu continuu pe terenul industriei cu națiunile mai culte, și de vor lăsa ca acestea se le ocupe terenul ele mai curând sau mai târziu vor veni cucerite. Mulți dintre agricultorii români din Transilvania și Ungaria, perdând moșioara părintească au ajuns la trista stare de proletari. Și în această luptă pentru existența publicului român dovedese puțină interesare. Aceasta împregurarea tristă nu ni o putem explica altfel decât din greutățile cele multe ce ne apasă pe toate terenele. Am slăbit, sântem indiferenți cel puțin pe oare caro timp pentru întreprinderi naționale.

Asociațiunea noastră o am înființat-o într'o epocă grea, de aceea ea a suferit mult din cauza neinteresului unei părți mari din publicul nostru; de aceea și rezultatele noastre nu sânt tocmai conforme așteptărilor ce le am avut la înființarea ei. Cu toate acestea, cea ce am făcut este destul de satisfactor față cu greutățile pedecile și sacrificiile ce le am adus.

Domnlor! Serbăm azi a 10 aniversare dela constituirea Asociației noastre. Aceasta serbare este destul de însemnată pentru o Asociație, care deși urmărește un scop folositor de multor din cauza lipsei de zel și interes a fost amenințată în existența ei. Tocmai din acest motiv de o parte, desla parte voind să demonstrăm cu acte oficioase rezultatele dobândite; voind să convingem astfel publicul român că munca și sacrificiile noastre nu sânt zadarnice; voind să câștigăm spigrinitori noi pentru lucrarea noastră și să sfătuiam de nou interesul publicului român, comitetul a publicat o dare de samă despre activitatea Asociației noastre, despre rezultatele dobândite în decursul celor 10 ani; a spus tot de odată un concept statistic despre numrul învățecilor, numele soldailor eșii supt auspiciile Asociației ca amestru. Tot de odată a aretat și vederile comitetului despre lupta între industria mică și între cea mare. Acest raport va servi tot de odată și ca memoriu din care veți vedea istoricul fundării Asociației noastre.

Din raportul special anual cel va ceti Dl. Notar veți ave apoi ocaziune a vă orienta și în privința activității ce a desvoltat comitetul în anul trecut. Lucrăm de deca ani și încă nu sântem departe de început. Aceasta

patria mea” (an meine Heimath) de Carmen Sylva și o scurtă notiță literară a editoarei, cartea cuprinde 36 de poezii traduse de Carmen Sylva și 27 de d-na Kremnitz. Din poeziile traduse, cele mai multe sunt de Alecsandri și Eminescu, celelate de Bolintineanu, Iacob Negruzzi și Șerbanescu. Se scie astăzi, și prin urmare nu comitem nici o indiscreție spunând-o și noi, că sub pseudonimul Carmen Sylva se ascunde, adică nu se mai ascunde, însuși Regina României Elisabeta, născută Princesa de Vied. Poate această ilustra proveniență a cărții a contribuit și ea la impresia produsă în Germania și a făcut-o așa de respândită, încât în momentul de față, puțin luni după publicarea întâiei ediții se pregătesc ediția a doua. Casa Prințară de Vied este bine însemnată în memoria Germanilor și nu pentru întâia dată se întâlnește un reprezentant al ei în sfera literaturii germane. Cu atât mai mare recunoștință trebuie să avem noi Români pentru Regina, al căru nume și ale cărei lucrări au contribuit a ne face

mai bine cunoscuți și mai bine judecați în Germania și Austria.

De altminteri, oprindu-ne dela ori ce espirmare a părerii noastre proprie asupra traducerilor publicate, ne mărginim a resuma aici glarișurile criticeii germane.

Literarische Beilage der Montags-Revue din 21 Martie 1881, după o introducere asupra timpurilor mai vechi, vorbește despre literatura română de astăzi și dice:

România poate privi cu mulțumire și cu mândrie la creșterea sănătoasă și puternică a literaturii sale naționale, care în poesia lirică a ajuns aproape la înălțimea celor mai frumoase produceri ale acestui gen literar la celelate popoare.

Urmează o laudă entusiastă a reginei traducătoare, care este însuși o poetă germană de cel mai mare talent și care prin traducerile de față

a adăugat o frunză nouă la laurul de glorie, care va incununa odinoară opera sa poetică.

Vine apoi o laudă a lui Alecsandri, cel mai mare și mai iubit poet al României, căruia izvorul poeziei lirice li curge asocet,

și reproducerea poeziilor sale „Stelele” (doina) și „Fântâna” în traducerea Reginei.

După Alecsandri trece de cel mai însemnat poet M. Eminescu, reprezentantul pesimismului, însă multe din cântecele sale sânt lipsite de claritate și de precizie. Câteva poezii lirice ale acestui autor le cunoașcem de mai înainte din Gegenwart (vol. XIV Nr. 29. vol. XV Nr. 17). În totalitate spiritul său se arată înrudit cu al lui Leopardi.

Se reproduce după aceasta, în traducerea „măestră” a reginei, „crăeasa din povești” de Eminescu. Articoul urmează:

Un poet de talent este Iacob Negruzzi, ale cărui poezii plac prin simplitatea lor naturală.

Se vorbește apoi despre „probele frumoase” de poezii ale lui Șerbanescu, se reproduce „Sărutarea” lui și se amintesc „admirabilele” trei balade de Bolintineanu.

(Va urma.)

nu ne descurajează de loc. Scopul nostru a fost de a demonstra că și cu mijloace foarte mici se pot realiza rezultate frumoase. Numerii din raportul nostru probează aceasta până la evidentă. Dacă însă s'ar fi împlinit așteptările ce le am avut la înființarea Asociației, dacă ar fi participat în genere toți Românii ca membrii fondatori sau ordinari ori sprigunitori ai Asociației.

Programa noastră este lungă și cea-ce am făcut până acum este, că am convins o parte mare din publicul român că este necesari se-și aplice fi la meserii, că am ajutat vre o 323 copii români parte săraci, parte orfani, ca se învețe câte o meserie în timpul cel mai scurt; iar a treia parte din acestea i am ajutat a putea fi declarați sodali, ași câștiga pâinea într-un mod onest a avea o muncă mai bine plătită, am format din ei tineri cu o cultură socială cetățenească am sprijinit prin unii din sodali ași deschide firmă și lucrătorii proprie. Celelalte puncte din programă adică: a plasa sute de învățeci, ai instrui mai perfect; a forma fondul necesari a trimite pe toți sodalii în streinătate spre ase perfecționa și astfel a crea măiestri iscuși, cari se întrecă pe streini etc. etc. avem încă alesecuta. Spre aceasta se cer atelere și scoli de meserii, că numai acestea pot forma ađi măiestri iscuși, cari se ție concurență cu cei ce vin din țerile culte. A aunge la acestea se cere voință și hotărâre de a lucra a înmulți membrii Asociației și a jertfi cu toții pentru realizarea scopului ce urmărease aceasta Asociației. Aceasta este ce vę rugăm și ce cerem dela D-Voastră.

Vă mulțemes D-lor, că v'ați prezentat și la aceasta ocaziune în numer ată de frumos și vę rog se pertractați așegunde cu tot interesul. Cu acestea declar adunarea generală de deschisă.

La ordine sa pus cetirea rapoartelor comitetului, cassarului și a comisiunei despre examinare scotelelor și a cassei. Comisiunea recomandă aștea rapoarte și propunerile comitetului și adunarea le primesce. Din rapoarte s'a vęcut că s'aș așat în 10 ani 323 copii la diferite meserii; că s'aș ajutat în toți ani parte mare din învățeci cu vestiminte și la casuri de boală s'așu plătit speșele spitalului: astfel în anul 1881 s'așu plătit 86 fl. pentru 11 învățeci bolnavi; sau instruit pentru cultura lor necesari în 4. despărțeminte duminica și seara preste septămână.

Fondul asociației reprezintă suma de 2395 fl. 21 c. elocați în polițe cu doi garanți în obligații intabulate și la casele de depuneri. Interesele ce le poate da acest fond s'nt din neseșe mijloace ne însemnate pentru scopul și trebuințele neperate ale asociației. S'aș ales o comisiune pentru inscrierea membrilor, care a raportat că s'așu înscris 6 membri. S'aș pertractat propunerile comitetului. La cea dintâi, și a ruga D-nii protopopi din loc a recomanda sinoadelor parohiale să sprijinească aștea asociație, un membru a făcut propunere a stăruii să se introducă un disc în biserică pentru acest scop. Aceasta propunere s'aș primit cu observarea că mai întâi să se recereze autoritățile mai înalte bisericesci. Ando-na, propunerea: să se aducă mulțămintă on. sinod și on. comitet parohial dela st. Nicolae pentru ajutorul dat, încă s'aș primit. A treia propunere ca să se cerce mijloace a se trimite sodali amęsurat art. lit. d. din „Statute” în streinătate încă s'aș primit.

O suprindere au fost pentru membrii declarațiunea de demisionare a președintelui, cassarului și a altor membri și alegerea altora în locul Domnilor. Declarați președintelui cuprindea motivul: că publicul român din Brașov nu se interesează de scopul aștei Asociației, dovadă

numărul membrilor 84 și împuținarea lor, participarea pentru astfel de adunări. Cu toate acestea demisia nu s'aș primit.

Întru adevěr este ceva neesplacabil, că toți vaeră poporul de jos din Brașov, toți vęd cum emigrăză din lipsa de hrană, toți vęd cum se înmulțese streini cu meserile și mulți s'aș exprimat că în deșe ani dacă nu se va slozbi lăna, poporul va scăde pe jumătate, căci o parte se toposesc și alta se uscă, ne mai avęd mijloace de traiu, din 18 fabrici de lână mai s'nt trei; din deșe de mii de strae cari le fabricau femeile române abia de mai fabrică a patra parte și vechiul meșteșug de a face gaitane a încetat. Deci s'nt avisați numai la meserii și specule mici, ori la proletariat. Alții s'nt chemați ai scăpa de acest rēu din urmă și nu Asociației, aceasta, ea le stă numai la îndemână și a așeșat 71 învățeci, a scos 49 sodali și a ajutat de eșă 7 măestri dintre fi acestui popor. Oare nu s'ar fi putut face în deșe acest spor? Bă foarte ușor, dacă s'ar fi considerat propunerile Asociației.

În adunare s'aș pertractat cu mult interes — prin dnii Ioan Lenger, adv. și Stefan Iosif, director — cestiunea instruciunei învățecilor în școală seara peste septămână, când măștru nu lasă pe învățeci, în urma cărei s'aș și luat concul a fi silii se cerceteze școala.

S'aș discutat mijloace pentru spatalul învățecilor și bugetul; asemenea s'aș premiat unele manufacturi epuse de învățeci la adunarea generală și în urmă s'aș ales o comisiune de trei membrii pentru verificarea protocolului. După aceasta președintele mulțămind membrilor pentru zelul arbat la pertractare declară adunarea generală de închisă.

Varietăți.

(Denumire.) Ministrul de justiție r. ung. a denumit de medic judicătoresc în cercul tribunalului reg. Sibiu, pe Dr. Henric König, medic practic în Sibiu.

(Serata cu danț) se va aranga în Sebeș 11 Februaru 1882 st. n. în sala la „Leul de aur” spre înființarea unui fond pentru „ajutorirea școlarilor săraci.” Începutul la 8 oare s. ra. Prețul intrării de persoană 1 fi. v. a. de familie 2 fi. v. a. Oferte mariminoase se primesc cu mulțămintă și se vor cuită prin diuariată.

(Pregătiri de emigrare.) Din Vinga i se scrie diarulul „Tem. Ztg.” următoarele: În unele comune bulgare din pregiurii nostru, anumit în Beșineu, Bogartelek etc. se pregătese mai mult de 300 familii să emigrze la primăvara viitoare în Bulgaria. Numai din comuna primă vor pleca 200, ear' din Bogartelek 50 familii. Notariu din această comună din urmă s'aș adresat principelui din Bulgaria cu întrebarea, dacă guvernul bulgar poate se dea emigranților pământ din domeniurile statului, secretariu principelui i-a răspuns că guvernul bulgar nu le poate da deocămdată bunuri din domeniurile statului, fiindcă cestiunea proprietăților foste turcesci nu e încă regulată, dar până la regularea cestiunei, și aceasta va urma în timpul cel mai apropiat, emigranții vor fi așeșati pe bunuri private ca arânduși, cum s'aș dispus în privința emigranților de până acum, căora le merge foarte bine. În principatul Bulgariei se află stabilite mai bine de 400 familii bulgare din Ungaria de sud și scrisorile acestora cătră rudeniile de aici au dat un nou impuls de emigrare.

Metropolitul grecesc din Varna, Cyrillos, e pus în prinoșoare fiind acusat de crima de lesa a Maestrate.

(Mort de palpațiune.) Michail Ilyes, un țeran bogat din se-cuime, luânduși remas bu de dela fiul seu, care era chemat la regiment, fu lovit de palpațiune și-și dede îndată sufletul. Fiul nenorocitului părinte avea să-și serbeze în septămână viitoare cununia.

(Club comercial maghiar în Oedenburg.) În acest oraș s'aș stabilit de curând un club cu scopul de a da comeciunților, cari nu știu unguresce, ocaziune să-și însușească limba maghiară, a deșteptă simțul de comunitate națională, a promova cultura generală maghiară și a validată limba statului. Spre acest scop se vor deschide în lunile de eamă cursuri de limba maghiară, se va da instruciune în contabilitate, corespondență și în dreptul cambial și se vor ține și prelegeri publice. Dintre cele 7 firme mai însemnate ale acestui oraș nu a primit nici una onoare de a fi presidentul clubului, cu toate stăruițele comitetului. Mai deșe acum corifeii maghiari, că în Ungaria nu se maghiarizează.

(Ucidere) Un hebec din Gilău a ucis pe morarul de acolo, lovin-vindu-l cu o peatră în cap, din cauză că morarul îl șicanase cu hebecia.

(Surpare de teatru.) În cetatea Gallicana o în Italia de sus s'aș spart cu ocaziunea unei reprezentațiuni, padimentul teatralui și mai mulți ca 100 de spectatori au cădut într-o pivniță afundă. Mai mulți s'aș rânit greu, ear partea cea mai mare a scăpat cu râniri ușoare.

(Voluntarirusesci) Călători cari au venit din Odesa la București spun, că în cetățile rusesci se recrutează voluntari contra Austriei. Acestora li se dă ca arvină 200 ruble și se trimite căcu o sută deodată la locul destinațiunei.

(Garibaldi) se află rēu bolnav. Starea lui însufă medicilor îngrijiri mari, slăbiciunea a ajuns la un grad mare. Medicul Tomasi a propus transportarea generalului într-o vilă mai înaltă, fiind că vila, în care locuiesce Garibaldi e prea aproape de mare. Renumit patriot al Spaniei Castelar s'aș informat de repețe ori pe cale telegrafică despre starea generalului.

Bursa de Viena și Pesta
Din 3 Februarie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	118.40	118. —
Emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	90. —	88.75
Emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	108.50	108. —
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	93.25	—
Împrumut drumurilor de fer ung.	129.50	130. —
Oblig. ungi. de respemțarea pământului	96. —	97. —
Oblig. ungi. cu clausură de sorșire	96. —	95.50
Oblig. ungi. urbane temesane	94.25	95.50
Oblig. ungi. urb. temes. cu clausură de sorșire	95. —	95. —
Oblig. ungi. urbane transilvane	94. —	96. —
Oblig. ungi. urbane croato-slavo-venice	95. —	—
Oblig. ungi. de respemțarea rēe deșe de vin	97. —	98.50
Datorie de stat austriacă în hărtie	74.10	73.20
Datorie de stat austriacă în argint	75.30	75. —
Renta de aur austriacă	93.10	92.50
Scorți de stat dela 1860	130. —	—
Așeșuni de bancă austro-ung.	830. —	815. —
Așeșuni de credit austriac	284.50	284.50
Așeșuni de bancă de credit ung.	283.50	280.50
Scorți unguresci cu promisi	114.25	114. —
Scrisuri fonciari ale institutiunii „Albina”	109.75	108.25
Argint	99.30	99.30
Galba	5.64	5.61
Na oleon	9.55	9.55
100 maree nemesci	58.55	58.60
Londra (pe polița de trei luni)	119.30	119.50

ad: Nr. 434—1881.

CONCURS.

De oare ce la termiunul prim din 31 Octomvre nu s'aș prezentat nici o cerere pentru stipendiile amintite sub p. III în concursul publicat sub Nr. 291—1881.

Se scrie de nou concurs pentru 2 stipendii de căta 100 fl. v. a. destinate a se da la 2 elevi aleși cu

preferințe din muniți apuseni ai Transilvaniei și anume din teritoriul în care o populațiune se ocupă cu confecționarea vaselor de lemn, spre a se perfecționa în așea profesiune la vre un institut sau corporațiune, sau în ramurile speciale de așeși natură precum e: facerea de buși mari, confecționarea de cruci și colonade, înveșe de case după sisteme moderne, ori și strungăria.

Aspiranții la aceste stipendii au să-și trimită suplicele lor la subsemnatul comitet până în 15 Februarie 1882 c. n. însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez în original sau în copii legalizate.

2. Atestat școlastic cel puțin din a IV clasă normală, dovedită totodată și cunoascerea elementelor de desemn.

3. Atestat de serăcie sau de orfan.

4. Atestat dela medic cercual despre starea fiziică-paternică și deplin sănătoasă.

5. Adeveriță, că se află de present învățând vre una din meserile ce lucră în lemn și declarație, că s'aș hotărât a se perfecționa întrăneș, legându-se totodată a prezenta tot la 6 luni atestat dela institut sau dela corporațiune respectivă despre activitatea și portarea morală.

Din deșe comitetului Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român ținută în 15 Noemvre 1881.

Iacob Bologna m. p.,
v. președinte.
Dr. D. P. Barciannu m. p.,
secretariu al II-lea.

Nr. U. 100/1882.

[12] 3—3

Publicare de licitațiune.

În 24 Februarie 1882 st. n. (12 Februarie 1882 st. v.) se va licita public în oficiul central al universității sășesci din plăta mare Nr. 15 dimineaș dela 9 până la 12 oare, arëndarea următorilor muniți de pășune pe restimp de doi ani, va se deșe la 1882 și 1883 și adecă:

Nrul current	Situatiunea	Mărimen Numirea suprafeței	Prețul de esclamar	
			Jug. gini	fl. cr.
1		712	—	181
2	Cornu Pleschii	—	—	—
	Nogovan mare	1327	—	850
3	Nogovan mic	—	—	840
	Conțu mare	2245	—	771
	Conțu mic	—	—	875

Fie care doritorii are a începuți licitațiunei adepune în bani gata un vadiu de 10 percente dela prețul de esclamar în mânie comisiunei de licitațiune, care după terminarea licitațiunei, se înapează a celor ce n'au obținut arëndă; a celor îns e cari au obținut arëndă, li se scoteșce în plata arēnde, după ce au depus cautiunea contractuală.

Condițiunile mai de aproape ale arēndarei se pot vedē și înainte de diua licitațiunii la oficiul central al Universității sășesci.

Sibiu 21 Ianuarie 1882,

Dela oficiul central al Universității sășesci.

Nr. 6968—1882 civ.

[11] 2—3

EDICT.

În cauză de segregare pășunei comune din Veceada termiunul pentru începerea lucrării pregătitoare și în deșeși pentru regularea reprezentațiunii, alegerea ingineriului funcționari și pentru pregătirea preliminarilor de speșe se statorosec pe 29 Martie anul 1882 la 9 oare a. m. în comuna Veceada la antistia comunală, la care se citează prin edict cei interesați.

Elisabetopole, 20 Ianuarie 1882.

În numele tribunalului reg.

(L. S.)

Kellemen m. p.,
jude omnia.

